

[Thorkil Kristensen.]

afrappes nedad i et vist tempo, simpelt hen vil blive ret begrænset i den periode, da afgiften er højest. Alle vil naturligvis i det omfang, de kan, være interesseret i at vente med at importere, indtil afgiften er blevet nedsat, og senere hen i at vente, indtil den er blevet afviklet. Der ville med andre ord i selve dette afviklingssystem for det første ligge en modifikation deri, at der ikke ville komme så forfærdelig megen import i den tid, afgiften var størst. For det andet ville der derved fremkomme den gunstige valutavirkning, at importen ville blive udsat — det var en af de ting, jeg havde i tankerne. Det ville så betyde, at vi tærede på vore lagre; men sandheden om vore lagre er vel den, at bl. a. på grund af de lagernedskrivningsregler, der findes, har vi på adskillige områder større lagre her i landet, end det er nødvendigt og økonomisk rationelt. Jeg tror derfor, at man også her måtte regne med en gunstig virkning.

Hvad angår det, den højtærede finansminister sagde om de forskellige europæiske og nordiske fællesmarkedsplaner, vil jeg blot fremhæve, at en midlertidig afgift, der skulle afvikles i løbet af en kort årrække, selvfølgelig ikke ville kunne hindre, at vi gik ind i en markedsordning, der tidligst kan blive fuldt effektiv i løbet af en væsentlig længere årrække.

Jeg skal så gå over til at sige lidt om det positive i den tanke, jeg har skitseret. Jeg tror ikke, jeg gør den højtærede finansminister uret, når jeg siger, at han talte mest om det negative og meget lidt om det positive. Hvis billedet ikke skal være skævt, er det derfor nødvendigt, at jeg supplerer det, ministeren sagde. Der er noget negativt ved enhver økonomisk politik. Vort lands valutavanskeligheder er meget store, og der findes ingen løsning, som ikke indeholder uheldige bivirkninger; det stabiliseringslån, vi forhandler om i dag, indeholder sådanne uheldige bivirkninger i meget stor udstrækning. Jeg tror, at den

tanke, jeg har skitseret, og også den deponeringsordning, der er skitseret, indeholder mindre alvorlige bivirkninger end dem, den anden ordning indebærer; men det måtte man jo se på.

Det, jeg især vil understrege, og det, som har fået mig ind på tanken, er den svaghed, der har klæbet ved alle de forsøg, vi i efterkrigsårene har gjort på at stabilisere vor valutasituation. Hver gang vi har begrænset købekraften for at forbedre valutastillingen, er der jo sket det beklagelige, at vi har slået produktionen og beskæftigelsen her i landet ned. Det har vi ikke kunnet undgå, når vi foretog en købekraftsbegrænsning over en bred front; og når vi simpelt hen nedskar den købekraft, der stod til det danske folks rådighed til forbrug og til investering, ramte det ikke bare udenlandske, men også danske varer. En sådan ordning rammer normalt danske varer, dansk produktion, til et større beløb, end den rammer udenlandske varer; fordi nu engang hovedparten af det danske forbrug er noget, der produceres her i landet.

Derfor er jeg kommet ind på den tanke, at det ville være meget ønskeligt, om vi kunne finde en ordning, der for en gangs skyld skånede dansk produktion mere, end det har været tilfældet de andre gange, og også mere, end det vil blive tilfældet ved det, som nu antagelig bliver vedtaget. Det er man gået hen over med harefod. Regeringen har talt meget lidt om de uheldige beskæftigelsesmæssige virkninger, som de fremsatte forslag vil få. Man har talt om, at der på længere sigt vil blive større produktion og beskæftigelse; det kan vi også håbe på, men vi skal altså først igennem en periode med det modsatte, ellers virker foranstaltningerne jo ikke. Hvis vi skal skåne dansk produktion i højere grad, end vi har gjort de andre gange, er der kun én mulighed, og den består i, at vi i overgangstiden, hvor forbruget skal nedsættes, giver dansk produktion en større andel af det danske marked, end det normalt har. Det var tanken med den midlertidige import-